

Här ges en kortare information om vad Kontaktförbud innebär och när det kan bli aktuellt.

Lag om Kontaktförbud 1988:688

1 § I denna lag får förbud meddelas för en person att besöka eller på annat sätt ta kontakt med en annan person eller att följa efter denna person (kontaktförbud).

Kontaktförbud får meddelas om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att den mot vilken förbudet avses gälla kommer att begå brott mot, förfölja eller på annat sätt allvarligt trakassera den som förbudet avses skydda. Vid bedömningen av om det finns en sådan risk ska det särskilt beaktas om den mot vilken förbudet avses gälla har begått brott mot någon persons liv, hälsa, frihet eller frid.

Ett kontaktförbud får meddelas endast om skälen för ett sådant förbud uppväger det intrång eller men i övrigt som förbudet innebär för den mot vilken förbudet avses gälla.

Ett kontaktförbud omfattar inte kontakter som med hänsyn till särskilda omständigheter är uppenbart befogade. Lag (2011:487).

Första stycket. Här framgår definitionen av begreppet kontaktförbud.

Andra stycket reglerar villkoren för när kontaktförbud får meddelas. Detta får meddelas om det på grund av *särskilda* omständigheter finns risk för att den som förbudet avses gälla kommer att begå brott mot, förfölja eller på annat sätt allvarligt trakassera den som förbudet ska skydda. Omständigheter som särskilt ska beaktas vid riskbedömningen utökas till att även omfatta brott mot någon annan persons liv, hälsa, frihet eller frid. Ändringen visar att tidigare brottslighet är en viktig omständighet vid bedömningen av om det finns risk för fortsatt brottslighet och att detta gäller inte bara om brottsligheten avser den som förbudet avser att skydda utan även någon annan person, t ex en före detta sambo, make, maka eller partner.

Det ställs inget krav på tidsmässigt samband mellan tidigare brott och beslutet om kontaktförbud. Ju närmare i tiden brottsligheten ligger, desto högre får dock risken för ny brottslighet anses vara. Vid riskbedömningen är karaktären på tidigare brott viktig. Vid bedömningen av om kontaktförbud ska meddelas ska beaktas om det rör sig om enstaka eller flera gärningar och om brott har genomförts vid ett eller flera tillfällen.

Tredje stycket. Kontaktförbud får meddelas endast om skälen för förbudet uppväger det intrång eller men i övrigt som förbudet innebär för den mot vilken förbudet avses gälla. En proportionalitetsbedömning ska alltså göras i varje enskilt fall. En avvägning ska ske mellan å ena sidan intresset av att förebygga brott och trakasserier och å andra sidan integritetsaspekten och rätten att röra sig fritt. Vid bedömningen ska bl a beaktas karaktären på brottsligheten eller trakasserier, risken för att den mot vilken förbudet avses gälla kommer att göra sig skyldig till brott eller allvarliga trakasserier och hur länge risken kan förväntas föreligga. Dessa omständigheter måste ställas mot omfattningen av de konsekvenser som ett kontaktförbud förväntas få för den mot vilken förbudet avses gälla.

Åklagaren fattar beslut om kontaktförbud.

2§ Om det kan antas att ett kontaktförbud enligt 1 § inte är tillräckligt, får förbudet utvidgas till att avse förbud att uppehålla sig i närheten av en annan persons bostad eller arbetsplats eller annat ställe där den personen brukar vistas (utvidgat kontaktförbud). Ett beslut om utvidgat kontaktförbud ska förenas med villkor om elektronisk övervakning, om den mot vilken förbudet avses gälla har överträtt ett kontaktförbud och det inte finns särskilda skäl mot det.

Den som har överträtt ett utvidgat kontaktförbud får meddelas förbud att uppehålla sig inom ett större område än som följer av första stycket (särskilt utvidgat kontaktförbud). Förbudet får omfatta ett eller flera områden i anslutning till sådana platser där den andra personen har sin bostad eller arbetsplats eller annars brukar vistas. Det får inte avse ett större område än vad som är nödvändigt. Ett beslut om särskilt utvidgat kontaktförbud ska förenas med villkor om elektronisk övervakning, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Särskilt utvidgat kontaktförbud får meddelas endast om skälen för ett sådant förbud väger väsentligt tyngre än den inskränkning i rörelsefriheten som förbudet innebär för den mot vilken förbudet avses att gälla. Lag (2018:408).

2a§ När ett beslut om kontaktförbud med villkor om elektronisk övervakning har meddelats, är den mot vilken förbudet gäller skyldig att medverka till att den elektroniska övervakningen kommer till stånd och kan fortgå. Lag (2018:408)

3§ Ett kontaktförbud ska förses med de begränsningar och undantag som är påkallade med hänsyn till förhållandena i det enskilda fallet. Lag (2011:487).

4§ Kontaktförbud ska meddelas för en viss tid, högst ett år. Kontaktförbud avseende gemensam bostad får dock meddelas för högst två månader.

Kontaktförbudet gäller omedelbart, om inte annat bestäms.

Ett kontaktförbud avseende gemensam bostad får endast förlängas om det finns särskilda skäl och med högst två veckor i taget. Ett kontaktförbud med villkor om elektronisk övervakning får förlängas med högst tre månader i taget. I övrigt får ett kontaktförbud förlängas med högst ett år i taget. Lag (2018:408).

Paragraferna reglerar förutsättningarna för kontaktförbud, utvidgat kontaktförbud och särskilt utvidgat kontaktförbud.

På samma sätt som vid särskilt utvidgat kontaktförbud ska det gälla en presumtion för elektronisk övervakning vid utvidgat kontaktförbud.

För att ett utvidgat kontaktförbud ska kunna förenas med elektronisk övervakning krävs att den mot vilken det utvidgade kontaktförbudet avses gälla har överträtt ett kontaktförbud.

Med uttrycket kontaktförbud avses här alla former av kontaktförbud som kan meddelas enligt denna lag. I praktiken innebär det att ett beslut om att förena ett utvidgat kontaktförbud med elektronisk övervakning kan fattas både i den situationen att det är ett ordinärt kontaktförbud som har överträtts och i den situationen att överträdelsen avser ett sedan tidigare gällande beslut om utvidgat kontaktförbud utan elektronisk övervakning.

En överträdelse innebär att den som avses med ett kontaktförbud har brutit mot förbudet.

Överträdelsen kan vara såväl fysisk som icke-fysisk, t.ex. i form av kontakter via telefon eller internet.

Något krav på att det ska ha uppstått en viss effekt hos den som ska skyddas av kontaktförbudet uppställs inte.

Även ringa överträdelser, som inte är straffbara enligt 24 § andra stycket, omfattas i och för sig av begreppet överträdelse.

Vid den risk- och proportionalitetsbedömning som alltid ska göras kan dock överträdelsens allvar få betydelse för om det överhuvudtaget finns skäl att besluta om ett utvidgat kontaktförbud. Kontakter som på grund av särskilda omständigheter är uppenbart befogade (se 1 § fjärde stycket) eller som sker i enlighet med en begränsning eller ett undantag från kontaktförbudet (se 3 §) är inte att anse som överträdelser.

Det ställs inte upp någon fast tidsgräns för när överträdelsen ska ha skett. Normalt borde frågan om elektronisk övervakning aktualiseras förhållandevis nära in på överträdelsen. Om det gått en längre tid från överträdelsen innan frågan om ett utvidgat kontaktförbud med elektronisk övervakning blir aktuell, kan den risk- och proportionalitetsbedömning som ska göras tala emot ett bifall till ansökningsen. Detsamma gäller redan i dag vid beslut om huruvida det ska meddelas ett utvidgat kontaktförbud.

På motsvarande sätt som sedan tidigare gäller i fråga om särskilt utvidgade kontaktförbud får beslut om utvidgat kontaktförbud meddelas utan elektronisk övervakning, om det föreligger särskilda skäl. Med särskilda skäl avses omständigheter av personlig eller praktisk karaktär som omöjliggör elektronisk övervakning av förbudet. Det gäller exempelvis om den mot vilken förbudet avses gälla är hemlös och saknar möjlighet att sköta den tekniska utrustningen, t.ex. att elektroniskt ladda utrustningens batterier. Ett annat exempel är när denne på grund av sjukdom inte är kapabel att hantera den elektroniska utrustningen.

Det är viktigt att betona att ett kontaktförbud med elektronisk övervakning är tänkt att användas när det finns ett behov av att skydda en person mot någon som tidigare har överträtt ett kontaktförbud. Kontaktförbudet är alltså i första hand tänkt för att kontrollera att förbudet följs och förebygga överträdelser av det.

- Kontaktförbud med elektronisk övervakning ska kunna meddelas för högst ett år och vid behov kunna förlängas med högst tre månader i taget.
- Kontaktförbud, utvidgat kontaktförbud och särskilt utvidgat kontaktförbud *utan* elektronisk övervakning får meddelas för högst 1 år och därefter förlängas med högst ett år i taget.
- Kontaktförbud avseende gemensam bostad får meddelas för högst två månader och får om det finns särskilda skäl endast förlängas med högst två veckor i taget.

Att överträda ett kontaktförbud är straffbart.

- Den som bryter mot ett kontaktförbud med villkor om elektronisk övervakning döms för överträdelse av kontaktförbud med elektronisk övervakning till fängelse i högst två år.
- Den som i övrigt bryter mot ett kontaktförbud döms för överträdelse av kontaktförbud till böter eller fängelse i högst ett år.
- I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

Straffbart är också att hindra att den elektroniska övervakningen kan användas.

Den som döms för hindrande av elektronisk övervakning kan dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Se vidare - Lag om kontaktförbud som innehåller 1§-27§. (Prop. 2017/18:81)

För utredning av frågor om kontaktförbud får åklagaren anlita biträde av Polismyndighet.